

Tabula posita a dno Alberto
de ferarijs utriusq; iuris do-
ctore de placencia sup infrascripto
opusculo de horis canonicis
incipit feliciter

Primo quid sint hore canoni-
ce. Ex quo capite nascit hec ob-
ligatio vt clericus in sacris aut
beneficiatus existens teneat ad
ipsas horas canonicas

Secundo vnde dicatur hore. et
quare appellamus qnq; eas can-
onicas qnq; diuinas et quan-
do vigiliis

Tercio quot numero sint iste
hore canonicæ. et sup quo funda-
tur ipe numerus ipsar. Et mul-
ta exempla quib; probatur in
illo numero ipsas horas fuisse in-
stitutas

Quarto quare in hoc nume-
ro septenario muete sint. Et q
re hora matutinali dicim; matu-
tina et hora primaru pma. et sic
de alijs

Quinto que hora dicatur co-
grua ad legendum has horas.
Et an absq; eo q campana vel
aliud signum pulsetur debet cle-
ricus hora debita suu persolvere
officiu

Sexto qui teneantur ad has
horas. Et an ex pcepto Et qre a
laycis fundatur beneficia eis affig-
natur redditus Et an clericus be-
ficiatus deat; teneat ad eas
ex statuto ecclie solu vel etia ex de-

bito iusticie et qua de causa.

Septimo an Archiepiscopus
vel Epus possit dispesare cu cle-
rico in minoribus constituto et be-
ficiato vt no teneatur horas
legere. Et an professio vel pro-
missio aut iuramentu vel alia ob-
ligatio cocernes ipsu deu possit
p homine remitti Et ex qua cau-
sa nascatur illa obligaco vt ali-
qs teneatur ad officiu.

Octauo quid si clericus in mi-
norib; beneficiatus habeat tenue
beneficiu ita q ex eo n possit sus-
tentari an teneatur horas lege-
re. et in diuinis et tepalib; deser-
uire ipi beneficio et eius onera
supportare. Itē et an sit licitu cle-
rico pauperi vidu et necaria sibi
ex artificio querere. et quid devi-
ro qui uxore habet mutile. vel a
qua dotem no sufficiēte ad one-
ra mamonij supportada pcepit
an teneat ea alimentari

Nono Done q clericus in mi-
norib; beneficiatus abses sit a bn-
ficio suo an ab ipsis horis excu-
sari debeat et psertim vbi faciat
officio suo vel beneficio deseruire
et quo iure existens in sacris et
beneficiatus teneatur ad has ho-
ras. et ex qua causa valeat qs
excusari. et an hic labor consistat
in factione personali. et an con-
suetudo i hoc valeat; an hec dic-
tio presbiter comprehendat co-
stitutu in ordine subdyaconat;
et dyaconatus

Decimo Quibus liceat intrare horum quoniam diuina dicuntur et statutu[m] valet a choro expellere extraneos. Et qui dicunt extranei. Et quid de familiaribus beneficiatorum ipsi ecclesie. Et an consuetudo recipiat extensionem. Et quid de prescriptione et idem de privilegio concessio persone ut liceat tempore interdicti sibi audire diuina an extendatur ad familiares. Et quod de laycis et an possint dicere Dominus vobiscum.

Undecimo. An sit licitum templariis et alijs conuersis religionum intrare chorum et cantare seu psallere cum alijs officiantibus clericis. Et an parificantur laycis et in quibus. et quid de principibus an liceat ipsis habere capellas et legere has horas etiam cum clericis. et an possint habere tales capellas in preiudicium ecclesie curate.

Duodecimo. Quid de beneficio clerico et quocumque alio promotu[m] ad sacros ordines qui suspensus est ab officio vel excommunicatus an teneatur ad horas canonicas. et an hijs tales possint sacra tangere. et quod profint talibus et peccatoribus orationes quas faciunt deo. et an debitor excommunicatus durante excommunicatione teneatur soluere debitum.

Decimotercio. An excommunicatus vel suspensus aut depositus debeat aut possit publice has horas legere et dicere Dominus vobiscum. et quod

de laycis. et quid quoniam clericus solus orat. et quod de missa.

Decimo quarto. An liceat clerico insimul omnes horas dicere et quoniam. et an sit de consilio vel precepto. vide in questione que incipit quero an liceat infra ibi etiam de hystoria istius heremite qui quoniam ante quondam post quoniam agrua hora horas suas legebat. et an angelus sibi deferebat quoniam vvas non matiras quandoque maridas quoniam bonas.

Decimo quinto. Quid de scolariis occupatis in studio litterarum an possint insimul horas suas psolvere et an preteritum bonum malum sit faciendum et an scientia sit necessaria. et ad quid. et an inherere studio sit opus meritum et an liceat studere propter commodum temporale vel an sit demeritorium. et quoniam et an nobilitate hominem. et an liceat sacerdoti pro mercede locare operas suas spiritualis. i. missas et diuina officia.

Decimo sexto an liceat presbitero missa celebrare matutina non expleto.

Decimo septimo an liceat presbitero duas missas in die celebrare. et an quotidie celebrare sit opus laudabile an vitupabile et quibus casibus liceat bis celebrare et ad sacerdotum primo.

Decimo octauo. an missa uera sit de horis canonicis et appellacione officiorum contineatur missa et an episcopo teneatur ad missas dicendas de honestate seu consilio aut de necessitate

Et quid si ex cōp̄tū negligēt
missas dicere an peccent et pu-
niri possint.

Decimonono. Quid si bene-
ficiatus nō veniat ad ecclesiam
aut nō vult interesse diuinis et
si venit nō officiat e: cū alijs
q̄si reputet hoc ad dedecus vel si
venit hoc facit ppter distribu-
tiones an talis possit cōpelli ad of-
ficiandū vna cū alijs. et an bene-
ficiatus p̄sertim dieb⁹ solenni-
bus debeat abesse a beneficio. et
si absēs fuerit qua pena debeat
puniri. et qua rāōe dant̄ fruct⁹
clericis

Vicesimo an moniales līate
possint alta voce diuina officia
legē et cātare. et an in b̄ndictōe
q̄ eis dat̄ recipiāt ordinē et quē
et an talis ordo sit de. vñ. ordini-
b⁹ ecclē. et an talis in om̄ialis sit
benedicta. et possit euāgelīū can-
tare et dñs vobiscū dicere et alta-
rari ministrare

Vicesimoprīmo quid de eo q̄
plurā b̄nficia habz an plurieste-
neatur has horas repetere. et q̄d
de eo qui capit duplex emolūmē-
tū an subire debeat duplex on⁹
et an si vñ habēt b̄nficiū aliud
cōferat̄ videat̄ secū dispēlati. et
nō teneat̄ pluriēs horas repetere
et q̄b⁹ casib⁹ p̄t eē clericus plura-
lis. et vtū si habeat ad sufficiē-
tiā vite deat pl⁹ appetere. et de
eo q̄d sup̄est sibi an sit suum an
pauper⁹. et an clericus p̄t testari

Vicesimosecūdo q̄d si clericus
in duab⁹ ecclesijs b̄nficiatus in
q̄b⁹ diuisa sūt officia cui⁹ et cū
debeat facere officiū.

Vicesimotercō q̄d si clericus
nō deuote horas suas legat aut
aliq̄d omittat vtputa sincopā-
do aut v̄ba nō p̄ferēdo. an pec-
cet. et si sic an veniat̄ an mōrtū
Et q̄ dicat̄ negligētia leuis et q̄
accurata et q̄ intencōe ā p̄testa-
tione metali debet vt q̄ accedit
ad orādū. et an clericus in vñā
lōgā lōcōe cā recreacōnis qñ offi-
ciū legē exire possit ecclā et de
monacho q̄ a dyabolo trahēbat̄
ab officio quē b̄tus Benedictus
vidēs rē.

Vicesimoq̄rto q̄d si cleric⁹ an
finē officij recedat an sibi deant̄
distribucōes. et an de impedimēto
deat statū v̄bo suo. et inde q̄d im-
portz hoc dictio p̄ adiūcta scilicet
huic solus at cuiūqz alij v̄bo et
an valeat statutū q̄ interessens
vñ hore hēat distribucōes aliaz
esto q̄ nō intersit alijs hōis. et
vbi nō dat̄ distribucōes possint
cleric⁹ cōpelli vt intersint. Itē an
layci deant missas integras au-
dire et q̄b⁹ diebus

Vicesimoq̄nto q̄d si clericus
aliquē versū vel psalmū omittat
et an a capite deat incipe. et an
in choro vel ad ptē et an peccet et
an veniat̄. Itē an clericus possit
cōpelli ad dicēdū hōas et q̄ p̄t et q̄
dicat̄ accurata negligētia et q̄ nō

Vicesimosexto. Quod si clericus est in officio et non intelligit quod legit an peccet. et quod de laycis et quomodo se habere debeant dum sunt in officio

Vicesimoseptimo. Vtrum clericus propter impericiam sit deponendus. et quod de his qui dum legunt barbaris et soleocis mis verba profertunt et non intelligunt que legunt. et quomodo sit deus orandus. et an melior sit de cantatione quinque psalmodum quam totius psalterii modulatio et quomodo dicatur et quare talis venit alimentandus.

Vicesimooctavo. Quod si clericus dimittat horas que non habet breuiarium an excusetur legendo alias horas. et qua ratione debeat homo aut clericus beneficiatus horas legere et an debeat officium ommissum repetere et quod de debito non valente soluere in termino an sit liberatus. et quod de clerico fructibus spoliato et in carcere constituto et postea ab eis relaxato an competat repetitio et an si sic nunquam eodem modo dicendum est de officio et quod de his qui peremerunt libros legales aut equos quam libros pro officio. et de his qui recundantur videri cum breuiario in manu. et an necessitas excuset. et an quando quis fuerit infirmus deat post infirmitatem et qualescentiam horas repetere. et quomodo infirmitas excuset

Vicesimonono. An obligati ad horas canonicas teneant etiam viginti et vigiliis mortuorum legere

et an de iure scripto aut consuetudine dici debeant.

Tricesimo. An obmittens tale officium viginti peccet et puniri possit. et quod de absentibus et quod si extra ordinarie

Tricesimo primo. In quo loco sunt dicende hore canonicæ. et quod de absentibus ab ecclesia an possint dicere officium extra ecclesiam et quod de laycis et quod de clericis equitantibus et alijs existentibus in via.

Tricesimosecundo. Quod autem cum quis est in choro alijs ibidem legentibus horas an liceat sibi ad partem horas suas aut alias orationes de per se dicere et an omnino bonum sit preferendum puato bono et an in ecclesia debeant officia collegialiter celebrari.

Tricesimo tercio. An quando presbiter missam celebrat audientibus missam liceat suas orationes legere et presertim quando legitur oratio vel epistola vel euangelium et quod de licentia et non licentia et quomodo se habere debeat et quid quando quis audit nominare nomen Iesu christi.

Tricesimo quarto. An et quando quis veniat excusandus pro eo quod allegat non habere vocem sonoram vel nescit cantare et quare ad cantandum in simul admittuntur multi. et an cantus sit de necessitate in ecclesia. et an sit in culpa qui se immiscet arti quam ignorat et quod de iudice et medico ignoto. et

an quis sentit se imdoneū debeat pati vt promoueat ad ordines & beneficia . et que requiruntur ad hoc qd quis promoueat ad beneficium . Et quid si debens examinare nō examinauerit promouendū . et an talis debeat tollerari in beneficijs . et etiam an talis deat siue faciat fructus suos interim . Et quomodo se debeat habere clericus in cantu et an liceat immiscere organis cantilenas vel in cantu pro officio diuino . et quid de corais et alijs insolencijs que fiūt qñ qd in ecclesijs

Tricesimo quinto an sufficiat clericus ipsas horas mente sine vocali placōe aut expressione legere . et an oratio debeat esse mentalis vel sonora . et quare clericus ipsas publice debet legere . et quare vox adiatur orationi et de temporarijs diuersis & laicis

Tricesimo sexto an omnes debeant publice horas legere . et quare fiūt illi .

Tricesimo septimo quod de monacho ad secularē eccliam promotus an teneatur ad officium monachale vel ecclie ad quā promotus est . et an in vno & eodē collegio debeant fieri diuersa officia

Tricesimo octauo quare ritus in dicendo officium . et quot psalmos pro qualibet hora debeat clericus seruare et dicere . et an transgressor consuetudinis veniat pu

mendus . Et quid de monachis et an sacramento consuetudo Romane ecclie debeat ab omnibus seruari . Et quid de illis que Romana ecclia docet seruare .

Tricesimonono quid de illo qui ē extra dyocesim aut beneficium suum vel in beneficio suo & nō facit officium suum secundum ritum dyocesis vel beneficii sui & quid de hijs qui morantur cum Cardinalibus & Episcopis an possint se in officijs conformare . et quare fiūt isti familiares et domestici

Quadragesimo quomodo preparare se debeat clericus qui est celebraturus officium et quod importet signum campane que pro officio pulsatur . et quare clericus debeat prius orare quod incipiat horas canonicas legere . et an cum canibus et auibus venaticis liceat ad officium ingredi . et de multis alijs similibus

Eximij vtiusque iuris doctoris magistri alberti de ferrarijs de placencia super tractatu de horis canonicis Tabula explicit . Atque tractatus earundem horarum feliciter incipit